

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 24 » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХУДОЖНЬО-ПРИКЛАДНА ГРАФІКА

для студентів III курсу

спеціальності *014 Середня освіта*

предметної спеціальності *014. 12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)*

освітньо-професійної програми *Середня освіта (Образотворче мистецтво)*

освітньо-кваліфікаційного рівня *молодший спеціаліст*.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136354	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	<i>0946/21</i>
(підпис)	(прізвище, ім'я)
« <i>24</i> »	20 <i>21</i>

Київ – 2021

Розробник: Юлія Володимирівна Шеменьова викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Юлія Володимирівна Шеменьова, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 28 серпня 2021 р. № 1

Голова циклової комісії Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено
04 вересня 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна	
Вид дисциплін	Нормативна професійно-практична	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2,5/75	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	1	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	30	45
Аудиторні	14	22
Модульний контроль	2	2
Семестровий контроль	–	–
Самостійна робота		5
Підготовка і складання підсумкового контролю	14	16
Форма семестрового контролю	–	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Художньо-прикладна графіка» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем графічної майстерності та самостійного творчого вирішення завдань; формування практичних навичок у роботі з техніками станкової та друкованої графіки.

Завдання курсу «Художньо-прикладна графіка» полягає у:

- формуванні естетичного та чуттєво-емоційного сприйняття мистецтва; пізнавальної активності студентів;
- вихованні у здобувачів ціннісних орієнтирів щодо мистецтва та мистецької діяльності;
- розкритті та реалізації творчих здібностей студентів;

- здатності здобувачів аналізувати власні творчі результати та сприймати
- конструктивну критику;
- застосуванні знань з композиції в процесі розв'язання професійних творчих задач з художньо-прикладної графіки;
- умінні оперувати прийомами роботи з тоновими та кольоровими співвідношеннями, методами та техніками виконання творів друкованої графіки;
- формуванні навичок роботи в техніках створення гравюри;
- умінні виконувати естампи гравюри на пластинах з картону та лінолеуму;
- формуванні здатності презентувати результати своєї творчої діяльності;
- формуванні стійкого інтересу до графіки як виду образотворчого мистецтва;
- здатності здобувачів застосовувати професійну термінологію у сфері
- образотворчого мистецтва.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- оперувати прийомами роботи з тоновими та кольоровими співвідношеннями, методами та техніками виконання творів друкованої графіки;
- володіти теоретичними та практичними знаннями з технік друкованої графіки (ліногравюра, гравюра на картоні, суха голка, офорт) та застосовувати їх на практиці;
- використовувати теоретичні знання та практичні навички для оволодіння основами теорії та методами творчого пошуку графічних творів;
- уміти створювати цілісний художній образ;
- уміти виконувати естампи гравюри на пластинах з картону та лінолеуму;
- володіти навичками роботи в техніках створення гравюри;
- володіти теоретичним апаратом художньо-прикладної графіки, базовими знаннями з технік станкової та друкованої графіки;
- уміти проводити демонстрації остаточних варіантів творчих розробок.

4. Структура навчальної дисципліни

3 курс

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Усього	Лекцій	Семінарських	Практичних	Підготовка і проведення підсум.контр-	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Декоративно-оформлювальні шрифти. Поняття «шрифтова композиція» в основі прикладної графіки.						
1. Декоративно-оформлювальні шрифти. Створення шрифтової композиції назви літературного твору.	8	2		6		
2. Поняття «монотипія» та її застосування в графіці	6			6		
Підготовка і складання підсумкового контролю	15					
Модульний контроль	2					
Разом	30			14		
Разом за 5 семестр	30			14	14	
Змістовий модуль 2. Друкована графіка. Техніки друку						
3. Друкована графіка та характер технік гравюри. Ліногравюра.	4	2		2		
4. Високий друк. Створення композиції в техніці ліногравюри.	6			6		2
5. Високий друк. Створення композиції в техніці ксилографії.	9			6		
6. Глибокий друк. Створення естампу в техніці гравюри на пластику (суха голка)	4			4		
7. Трафаретний друк. Особливості виконання еклібрису.	4			4		3
Підготовка і складання підсумкового контролю	15					
Модульний контроль	2					
Разом	45			22	16	5
Разом за 6 семестр	45			22	16	5
Усього годин	75*			36	30	5

* із врахуванням МКР (4 год)

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Декоративно-оформлювальні шрифти.

Поняття «шрифтова композиція» в основі прикладної графіки.

Тема 1. (Лекція) Декоративно-оформлювальні шрифти (2 год.)

Створення шрифтової композиції назви літературного твору (6 год.)

Практична робота 1. Створення шрифтової композиції назви літературного твору (2 год.)

Практична робота 2. Створення каліграми до поетичного твору (4 год.)

Тема 2. Поняття «монотипія» та її застосування в графіці (6 год.)

Практична робота 3. Застосування монотипії в створенні унікальної шрифтової композиції (4 год.)

Практична робота 4. Виконання шрифтової композиції у техніці «монотипія» (2 год.)

Основна література: 2, 3, 4, 5. Додаткова література: 1, 2.

Модуль 2. Друкована графіка. Техніки друку.

Тема 3–4. Друкована графіка та характер технік гравюри.

Ліногравюра (8 год.)

Практична робота 1. Ескізування графічної композиції в техніці ліногравюри (2 год.)

Практична робота 2. Створення композиції в техніці ліногравюри (сюжетна композиція) (6 год.)

Тема 5. Високий друк. Створення композиції в техніці ксилографії (6 год.)

Практична робота 3. Створення композиції в техніці ксилографії (пейзаж) (6 год.)

Тема 6. Глибокий друк. Створення естампу в техніці гравюри на пластику

(суха голка) (4 год.)

Практична робота 4. Створення естампу в техніці гравюри на пластику (суха голка) (рослинні мотиви) (4 год.)

Тема 7. Трафаретний друк. Особливості виконання екслібрису (4 год.)

Практична робота 5. Розробка та створення екслібрису до літературного твору (трафаретний друк) (4 год.)

Основна література: 2, 3, 4, 5. Додаткова література: 1, 2.

6. Контроль навчальних досягнень

На 3 курсі оцінювання завдань відбувається за 100-бальною шкалою.

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1, 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-
Відвідування практичних занять	1	6	6	11	11
Робота на практичному занятті	10	4	40	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	-	-	-	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-	-	72	-	94
Максимальна кількість балів: 166					
Екзамен: 40					
Розрахунок коефіцієнта: 2,06					

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота студентів полягає у виконанні самостійних практичних завдань кожне з яких оцінюється в 5 балів.

Змістовий модуль 2. Друкована графіка. Техніки друку

Самостійна робота 1. Вправи по виконанню фактур у техніці ліногравюри

Самостійна робота 2. Створення пошукових ескізів авторського екслібрису

Критерії оцінювання самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	Бали
1.	Вправи по виконанню фактур у техніці ліногравюри	2	5
2.	Створення пошукових ескізів авторського екслібрису	3	5
	Разом	5	10

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Підсумковий модульний контроль проводиться у формі практичної роботи, яка має на меті перевірити практичні навички студентів виконувати завдання в техніках друкованої графіки.

<i>Рівні навчальних досягнень</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з художньо-прикладної графіки</i>
I.Початковий	1–7	Низький рівень умінь і навичок роботи з графічними техніками. Робота невиразна, неохайно виконана, незавершена, або ж фактично відсутня. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Значне порушення пропорцій, невиразність композиції, відсутність цілісності. 2. Неохайність, значні технічні помилки та незавершеність композиції.
II.Середній	8–14	Середній рівень виконання роботи, проте вона має суттєві композиційні та технічні помилки. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Невдалий вибір композиції та графічних прийомів. 2. Незавершеність роботи.
III.Достатній	15–19	Робота відповідає завданню, виконана згідно всіх композиційних і технічних вимог, проте має похибки при виконанні. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Незначні порушення пропорцій композиційних елементів. 2. Недостатньо якісне виконання.
IV.Високий	20–25	Робота виконана якісно, охайно з дотриманням всіх композиційних і технологічних вимог. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Несуттєві похибки в моделюванні форми. 2. Незначні помилки технологічного характеру (неякісні матеріали, особливості поверхні паперу).

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

6 семестр передбачає форму семестрового контролю – екзамен.

Форма проведення екзамену:

Комбінована (тестування та практична робота).

Тривалість проведення: 4 години.

Максимальна кількість балів:

40 балів:

15 балів – тестові завдання.

25 балів – практична робота.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

Тестування:

1 бал за кожну правильну відповідь, 15x1=15 балів.

Практична робота

№ п/п	Значення оцінки	Оцінка
1	Робота виконана якісно, охайно з дотриманням всіх композиційних і технологічних вимог. Техніко-технологічні типові помилки: 1. Несуттєві похибки в моделюванні форми. 2. Незначні помилки технологічного характеру (неякісна фарба для друку, особливості поверхні пластику).	21–25 балів
2.	Робота відповідає завданню, виконана згідно всіх композиційних і технічних вимог, проте має похибки при виконанні. Техніко-технологічні типові помилки: 1. Незначні порушення пропорцій композиційних елементів. 2. Недостатньо якісний друк.	16–20 балів
3.	Достатній рівень виконання роботи, проте вона має суттєві композиційні та технічні помилки. Техніко-технологічні типові помилки: 1. Невдалий вибір композиції та графічних прийомів. 2. Незавершеність роботи.	10–15 балів
4.	Робота виконана на низькому рівні, частково відповідає завданню, неохайна або незавершена. Техніко-технологічні типові помилки: 1. Неохайний друк (плями від фарби) 2. Роздробленність композиції.	6–9 балів
5.	Низький рівень умінь і навичок роботи в техніці гравюри на пластику. Робота невиразна, неохайно виконана, незавершена, або ж фактично відсутня. Техніко-технологічні типові помилки: 1. Значне порушення пропорцій, невиразність композиції, відсутність цілісності. 2. Неякісний друк. 3. Неохайність, значні технічні помилки та незавершеність композиції.	0–5 балів

Завдання: Створити естамп екслібрису до літературного твору (трафаретний

друк).

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Назви модулів і тем на основі яких складено тестові завдання:

2 курс

Модуль 1. Основи художньо-прикладної графіки. Засоби виразності графіки

Тема 1: Поняття «графіка» та її види. Ознайомлення з поняттям «художньо-прикладна графіка»

Тема 2: Художні засоби виразності графіки. Поєднання художніх засобів виразності у вирішенні графічної композиції

Модуль 2. Ознайомлення з шрифтом. Поняття шрифтова композиція

Тема 3: Поняття про каліграфію та шрифт. Композиційні принципи побудови шрифтів

Тема 4: Особливості створення авторського шрифту. Поєднання впливу емоційно-образного шрифту з графічними формами

3 курс

Модуль 3. Декоративно-оформлювальні шрифти. Поняття «шрифтова композиція» в основі прикладної графіки

Тема 1. Створення шрифтової композиції назви літературного твору

Модуль 4. Поняття «монотипія» та її застосування в графіці

Тема 2. Застосування монотипії в створенні унікальної шрифтової композиції

Модуль 5. Друкована графіка. Техніки друку

Тема 3. Друкована графіка та характер технік гравюри. Високий друк

Тема 4. Високий друк. Створення композиції в техніці лінориту

Тема 5. Високий друк. Створення композиції в техніці ксилографії

Тема 6. Глибокий друк. Створення естампу в техніці гравюри на пластику (суха голка)

Тема 7. Трафаретний друк. Особливості виконання екслібрису

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
--------	-------------------	------------------------------

Задовільно	A	90–100
	B	82–89
	C	75–81
	D	69–74
	E	60–68
Незадовільно	Fx	35–59
	F	0–34

7. Навчально-методична карта дисципліни «Художньо-прикладна графіка» 5 семестр

Разом: 30 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 12 год.,

модульний контроль – 2 год., підготовка і складання підсумкового контролю – 14 год.

Тиждень	1–21			
Модуль	Модуль I		Модуль II	
Назва змістового модуля	Декоративно-оформлювальні шрифти. Створення шрифтової композиції назви літературного твору		Поняття «монотипія» та її застосування в графіці	
Лекції				
Дати				
Теми практичних занять	Створення шрифтової композиції назви літературного твору	Створення каліграми до поетичного твору	Застосування монотипії в створенні унікальної шрифтової композиції	Виконання шрифтової композиції у техніці «монотипія»
Підсумковий контроль				
Залік				

7. Навчально-методична карта дисципліни «Художньо-прикладна графіка» 6 семестр

Разом: 45 год., практичні заняття – 22 год.,

модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 5 год., підготовка і складання підсумкового контролю – 16 год.

Тиждень	24–33					
Модуль	Модуль III (6 семестр)					
Назва змістового модуля	Друкована графіка. Техніки друку					
Лекції	4					
Дати						
Теми практичних занять	Друкована графіка та характер технік гравюри. Ліногравюра. Ксилографія	Створення композиції в техніці ліногравюри: ескізування	Створення композиції ліногравюри: робота з лінолеумом	Створення гравюри в техніці ксилографії: робота з пластиною	Створення естампу в техніці гравюри на пластику (суха голка) (рослинні мотиви)	Особливості виконання екслібрису в техніці трафаретного друку
Самостійна робота	Вправи по виконанню фактур в техніці ліногравюри	Створення пошукових ескізів композиції ліногравюри				Створення пошукових ескізів авторського екслібрису
Підсумковий контроль						
Екзамен						

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Теорія та практика графіки: навч. посіб. / А. А. Поліщук, ун-т ім. Бориса Грінченка. Київ, 2015. 309 с.: іл.100 пр. Бібліогр. С. 207–209.
2. Андрієнко В. Шрифтологія сьогодні і вчора: підручник. Київ, 2003.
3. В'юник А. Українська графіка XIX – початку XX ст. Київ, 2006. С. 34–48.
4. Лагутенко О. Українська графіка першої третини XX століття. Київ. Грані – Т, 2006. 240 с.
5. Касіян В. Українська графіка. Київ, 2007. С. 127–208.
6. Резніченко М. Художня графіка. Змістові модулі 1, 2: Навчально-методичний посібник для студентів художньо-графічних факультетів. Найменування галузі знань – 0202. Мистецтво. Напрямок підготовки – 6.020205. Образотворче мистецтво*. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 272 с.
7. Тимошевський В. Методичні вказівки до курсу «Основи прикладної графіки. Книжковий знак». Харків, 2008. С. 3–30.

Додаткова література:

1. Гойа Ф. Капрічос. Альбом. М.: Центр Рой, 1992. 168 с.
2. Касіян В. Українська дожовтнева реалістична графіка. Київ. Видавництво Академії наук української РСР, 1961.
3. Тимошевський В. Естамп. Харків: Основа, 2011. С. 32–56.
4. Kiljanczyk Grzegorz. Grafika i rysunki polskie w zbiorach polskich. Arkady. Warszawa. 1977. 150 p.

9. Електронні ресурси

1. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/> (дата звернення 17.08.2019).
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: www.dnrb.gov.ua/ (дата звернення 21.07.2019).
3. Національна бібліотека України імені В. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 21.08.2019).